

POKYNY PRE DELEGÁTOV ZVAZU (SsFZ)

pre sezónu 2012-2013

Forma správy delegáta zväzu

Delegát zväzu sa musí riadiť inštrukciami a uplatňovať hodnotiace kritériá, ktoré vydáva a aktualizuje SFZ a SsFZ / ich odborné komisie /.

Úlohou pozorovania rozhodcov a asistentov rozhodcov v zápasoch je:

- a) reprezentovať, zastupovať riadiaci orgán, je jedným z garantov regulárneho priebehu stretnutia
- b) pred stretnutím dbá na dôslednosť v príprave a organizácii stretnutia, pripravenosť usporiadateľskej služby s cieľom, aby stretnutie malo bezproblémový priebeh
- c) oboznámiť komisiu rozhodcov so správami, v ktorých sú hodnotiacim spôsobom posúdené výkony rozhodcov
- d) zabezpečiť jednotnú a dôslednú interpretáciu pravidiel futbalu
- e) vydávať verbálne a písomné hodnotenia výkonov rozhodcov, ako aj ich asistentov, doplnkových asistentov rozhodcov a náhradných rozhodcov
- f) identifikovať talentovaných, mladých rozhodcov
- g) dávať pokyny, ako môžu rozhodcovia zlepšovať ich výkonnosť (koučovanie rozhodcov).

Úlohou formulára správy rozhodcovského pozorovateľa je:

- a) dosiahnuť jednotnosť v známkovaní rozhodcov
- b) udeliť rozhodcom, asistentom rozhodcov známky v zmysle predpísanej stupnice, ktoré reflektujú individuálny výkon a podstatu ich výkonu
- c) používať elektronickú formu prístupnú na FAME a zaslať správu do 48 hodín po skončení stretnutia na adresu: zapis@ssfz.sk
- d) poskytnúť špecifické a precízne príklady podporujúce komentáre v správe.

1. Známkovanie rozhodcov

Hlavné body pozorovania rozhodcu

Analýzy počas zápasu:

- ⌚ Identifikovať akýkoľvek účinný alebo preventívny kľúčový moment (y) / rozhodnutie (a), ktoré ovplyvňuje (ú) charakter zápasu
- ⌚ Ohodnotiť reakciu na zmeny tempa (rýchlosti) a rozhodnutia v súlade s odozvou na požiadavky zápasu
- ⌚ Zvážiť dôsledky zložitých situácií / rozhodnutí na **následné** rozhodnutia (osobnosť) dôsledne a s gurážou (odvahou)

Hodnotiaca stupnica pre rozhodcov a asistentov rozhodcov :

Podľa nášho názoru, samotná hodnotiaca stupnica je dostatočne jasná pre náležité (príslušné) známkovanie:

<i>Body</i>	<i>Komentár</i>
9.0 - 10	Výborný výkon
8.5 – 8.9	Veľmi dobrý výkon. Korektne vykonané dôležité rozhodnutie (a)
8.3 – 8.4	Dobrý výkon na požadovanej úrovni
8.2	Vyhovujúci (priateľný) výkon s malými oblasťami pre zlepšenie
8.0 - 8.1	Vyhovujúci (priateľný) výkon s dôležitými oblasťami pre zlepšenie
7.9	Jedna jasná, dôležitá (významná) chyba, inak 8.3 alebo vyššie
7.8	Jedna jasná, dôležitá (významná) chyba, inak 8.0 – 8.2
7.5 - 7.7	Pod očakávaním / Slabá kontrola / Významný bod (y) pre zlepšenie
7.0 - 7.4	Neuspokojivý výkon. Pod očakávaním s jednou jasnou dôležitou chybou alebo výkon s dvomi alebo viacerými jasnými dôležitými chybami
6.0 - 6.9	Nepriateľný výkon

Každé kritérium v správe má byť hodnotené na základe priestupkov, ktoré sa stanú v priebehu stretnutia a ktoré majú byť zosumarizované, ale presne (precízne) opísané (charakterizované).

Pripomíname, že základný rozsah hodnotenia výkonu rozhodcu, ktoré je v súlade s očakávaním, je 8.3 – 8.4, čo je ekvivalentné dobrému výkonu. Rozhodcovia s výkonom, ktorý je v súlade s očakávaním a potenciálom na viac, majú očakávať známku v tomto rozsahu.

Detailnejšie vysvetlenie:

- ⌚ 9.0 – 10 pre výborný výkon vo veľmi ťažkom stretnutí
- ⌚ 8.5 – 8.9 pre veľmi dobrý výkon v ťažkom / veľmi ťažkom stretnutí
- ⌚ 8.3 – 8.4 pre dobrý výkon v normálnom stretnutí so správou, že tento rozhodca je pripravený na nasledujúci zápas
- ⌚ 8.2 pre výkon, ktorý je ohodnotený ako vyhovujúci (priateľný), ale s určitými malými oblasťami pre zlepšenie
- ⌚ 8.0 – 8.1 výkon s dôležitými oblasťami pre zlepšenie

Známka by mala byť redukovaná o 0.1 bodu, ak rozhodca neudelí žltú kartu za jasný priestupok, ktorý si vyžaduje jej udelenie.

Rozhodcovský pozorovateľ sa má v prípade priestupkov, ktoré nie sú rozhodcom posúdené správne, zmieniť o nich počas po zápasovej diskusie najskôr ústne a potom ich uviesť v správe, s jasným popisom (popismi) a označením (označeniami) minúty (minút).

Dôsledky jasnej chyby pri dôležitom (závažnom) rozhodnutí rozhodcu:

Ak podľa názoru delegáta zväzu :

- ⌚ Výkon rozhodcu bol dobrý alebo lepší ako 8.3+, ale s jasnou chybou pri dôležitom (závažnom) rozhodnutí (ako napríklad ČK, pokutový kop a podobne), známka má byť maximálne 7.9
- ⌚ Výkon rozhodcu bol v hodnote 8.0, 8.1 alebo 8.2, ale s jasnou chybou pri dôležitom (závažnom) rozhodnutí, známka má byť maximálne 7.8
- ⌚ Rozhodcovi chýbala celková kontrola nad zápasom a s podstatnými bodmi pre zlepšenie, známka má byť 7.7 alebo nižšia.
- ⌚ Rozhodca sa dopustil viac ako jednej jasnej chyby pri dôležitom (závažnom) rozhodnutí, známka má byť 7.4 alebo nižšia.

Delegáti zväzu nemôžu vykompenzovať v hodnotení chybu rozhodcu, ak následne (neskôr) po takom prípade urobí správne a pozitívne rozhodnutie.

V prípade známky nižšej ako 7.7 sa rozhodcovský pozorovateľ musí zmieniť **o aspektoch pre zlepšenie**, tľmočiť ich rozhodcovi, asistentovi rozhodcu a uviesť ich v správe.

Pri udelení vyššej známky ako 8.4 musí rozhodca urobiť v priebehu zápasu **kritické a dôležité rozhodnutia správne** (tým môže byť aj preventívna akcia pozitívne podporujúca kontrolu zápasu).

Známku vyššiu ako 8.4 je možné udeliť aj vtedy, keď je náročnosť stretnutia hodnotená ako „normálna“. Ak je zápas hodnotený ako „normálny“ pre rozhodcu a kritické a dôležité (závažné) rozhodnutie je urobené správne, potom je to pozitívny bod pre rozhodcu. V takýchto prípadoch by mala byť primeraná (vhodná) známka 8.5.

Pri udelení známky vyššej ako 8.4 rozhodcovský pozorovateľ musí popísať podstatné faktory (s odkazom na minúty), ktoré umiestnili výkon rozhodcu nad normálny výkon, ktorý je v súlade s očakávaním.

Malo by byť jasné, že škála 7.5 – 7.7 je klasifikovaná „pod očakávaním“. UEFA očakáva od rozhodcov v ich stretnutiach viac, a to dobrý výkon na požadovanej úrovni 8.3 – 8.4.

Nasledujúce do pozornosti k smernici (inštrukcii):

Dôležitá chyba urobená rozhodcom je považovaná aj naďalej za dôležitú chybu hoci v konečnom dôsledku je opravená po konzultácii s asistentom rozhodcu. Rovnaký princíp je využívaný, ak asistent rozhodcu urobí takú istú chybu.

Príklady:

- ⌚ Rozhodca nariadil pokutový kop a udelil hráčovi žltú kartu, ale po nasledujúcej intervencii asistenta rozhodcu bolo rozhodnutie rozhodcu korektne zmenené a na hru bolo nadviazané rozhodcovskou loptou.
- ⌚ Rozhodca nevytlúčil hráča, ktorému udelil v tom istom stretnutí druhú žltú kartu a hra je pred znovu otvorením. Našťastie asistent rozhodcu pred znovu otvorením hry intervenoval u rozhodcu a upozornil ho na jeho chybu.

Hoci obe rozhodnutia sú v konečnom dôsledku správne, UEFA nemôže akceptovať také chyby na medzinárodnej úrovni a preto známka pre rozhodcu má byť pod 8.0.

Stupeň náročnosti (obtiažnosti) hodnotený zvlášť pre každého rozhodcu

Stupeň náročnosti (obtiažnosti) stretnutia nie je zahrnutý do individuálnej známky pre každého rozhodcu. Rozhodcovský pozorovateľ sa teraz musí rozhodnúť pre stupeň náročnosti (obtiažnosti) a schopnosti **každého** rozhodcu narábať s kritickými situáciami (incidentmi).

Pre informáciu, rozhodcovský pozorovateľ má označiť stupeň náročnosti (obtiažnosti) v sumárnej tabuľke. V jeho správe sa musí zmieniť o významných prvkoch výkonu rozhodcu, označiac minúty kritických incidentov, ktoré sa udiali a boli dôvodom na udelenie finálnej známky.

Náročnosť (obtiažnosť) zahŕňa s sebe **počet rozhodnutí**, ktorými rozhodca demonštroval dôveryhodnú (presvedčivú) aplikáciu pravidiel futbalu, ale tiež ak sa rozhodca musel zaoberať s **kritickými/závažnými** priestupkami (incidentmi): vykonávanými často a s intenzitou.

Normálne - 1 : Normálne stretnutie s nie ťažkými situáciami pre rozhodcov
Ťažké - 2 : Ťažké stretnutie s niekoľkými zložitými (ťažkými) rozhodnutiami pre rozhodcov
Veľmi ťažké - 3 : Veľmi ťažké stretnutie s mnohými ťažkými rozhodnutiami pre rozhodcov

Príslušná pozornosť by mala byť venovaná dôležitým (závažným) rozhodnutiam, ako napríklad:

1. Zakázaná hra / simulovanie vo vnútri alebo okolo pokutového územia
2. Zmarenie jasných gólových príležitostí / zmarenie šancí dosiahnuť gól
3. Násilné činy
4. Masová konfrontácia medzi hráčmi a protesty proti rozhodnutiam rozhodcov
5. Udelenie druhých žltých kariet
6. Rozhodujúce rozhodnutie o hráčovi mimo hry (predovšetkým pre asistentov)
7. Správnosť (precíznosť) rozhodnutí o kritických incidentoch (priestupkoch) vo vnútri pokutového územia

Jasné chyby v rozhodovaní by mali zahŕňať nasledujúce:

1. Zlyhanie pri rozpoznaní a akcii pri priestupku na udelenie druhej žltej karty hráčovi v tom istom stretnutí
2. Zlyhanie pri vylúčení hráča z hracej plochy pri jasnom priestupku na vylúčenie
3. Nesprávne posúdenie pokutového kopu jeho nariadením / nenariadením
4. Závažná (významná) nesprávna interpretácia Pravidiel futbalu

Výkony asistenta rozhodcu

Dôležité je venovať príslušnú pozornosť asistentom rozhodcu. Rozhodnutia o hráčovi mimo hry sú často rozhodujúce v gólových situáciách. Mimo toho, zavedenie funkcie doplnkových asistentov rozhodcu bolo navrhnuté preto, aby títo asistovali rozhodcovi pri incidentoch (priestupkoch) vo vnútri a okolo pokutového územia. Preto je dôležité ohodnotiť ich mieru zapojenia (angažovanosti), spôsobilosti a pohybu a uistiť sa, že aplikujú tieto kompetencie bez ich prekročenia.

Výkon asistenta rozhodcu tiež tvorí rozhodujúci prvok v celkovej tímovej spolupráci. Správa o asistentovi rozhodcu musí byť vyplnená dôkladne a precízne.

Po zápasová diskusia (rozbor):

Je dôležité, aby po príchode do miesta konania stretnutia, deň pred zápasom, rozhodcovský pozorovateľ požiadal hlavného usporiadateľa (HU) o možnosť vzhliadnutia DVD zo stretnutia ihneď po jeho skončení tak, aby sa delegát zväzu mal čas sa pripraviť na po zápasovú diskusiu (rozbor) s rozhodcami. HU má tiež zariadiť vhodný a neverejný priestor k vykonaniu po zápasovej diskusie (rozboru), ktorá sa má uskutočniť pred večerou.

DVD, ak je dostupné, má byť použité k objasneniu akýchkoľvek závažných incidentov (udalostí), ktoré sa stali v priebehu stretnutia, vrátane akýchkoľvek bodov týkajúcich sa koučovania rozhodcov, z ktorých by mohli mať títo osoh.

Všeobecné komentáre a odporúčania k výkonu (príklady), a body prediskutované s rozhodcami:

Delegát zväzu je tiež kouč pre rozhodcov a jeho analýzy a odporúčania majú byť členené (štruktúrované) tak, aby viedli k celkovému zlepšovaniu sa rozhodcovského tímu.

Delegát zväzu má:

- ⌚ Ponúknuť rozhodcovi možnosť, aby sa sám vyjadril a mal guráž sebareflexie (seba analýzy)
- ⌚ Stanoviť priority (upozorniť na dva alebo tri kľúčové body)
- ⌚ Najprv sa zmieniť o pozitívnych bodoch, potom o aspektoch pre zlepšenie
- ⌚ Dať konkrétne rady (odporúčania) na základe aktuálnych incidentov (udalostí) zo stretnutia tak, aby boli zrozumiteľné (pochopiteľné) a precízne
- ⌚ Ponúknuť riešenia a alternatívy pre zlepšovanie sa – v spolupráci s rozhodcovským tímom

Rozhodcovia často informujú komisiu rozhodcov, že správa a po zápasové komentáre nie sú v súlade (zhode). Pre dodanie odvahy k diskusii a uisteniu sa, že prediskutované body korešpondujú so správou, delegáti zväzu by mali upozorniť na dva alebo tri pozitívne a negatívne body, ktoré potom musia tlmočiť rozhodcovi počas po zápasovej diskusie. Ostáva v platnosti zapísanie známk R a AR do Zápisu o stretnutí.

Pokyny pre vyplňovanie nového formulára Správa správy delegáta o priebehu stretnutia / súťaže SsFZ a II. LSD/

Správa delegáta je dôležitým dokladom o úrovni rozhodcovského pôsobenia a súčasne podkladom pre prácu odborných komisií SsFZ resp. SFZ. Správa je zrkadlom pôsobenia delegáta a základným podkladom pre posudzovanie činnosti delegáta venuje spracovaniu Správy delegáta.... **NÁLEŽITÚ POZORNOSŤ!**

- údaje o stretnutí vyplňuje podľa predlohy, známku a obtiažnosť uvádzajte len v číselnej podobe

•**Aplikácia PF:** na základe konkrétnych situácií posudzuje úroveň plnenia jednotlivých referenčných okruhov. Pri znamienkach + a - uvádza konkrétny popis, **n** znamená štandard a nemusí byť podložené popisom. Komentár je stručný, výstižný a obsahuje názor delegáta na aplikačnú úroveň R, príčiny a dôsledky chýb. Vždy uvádza správne alebo nesprávne nariadenie PK.

•**Disciplinárna kontrola:** popisuje chybovosť pri udeľovaní ŽK, ČK a ČK / po 2xŽK / popisuje vždy.

•**Fyzická kondícia:** Delegát ju posudzuje cez konkrétne prejavy R, dáva ju vždy do súvisu buď s konkrétnymi chybami alebo pozitívnymi rozhodnutiami pri aplikácii PF /podiel na chybovosti/.

•**Spolupráca s AR a NR:** dôraz na tímovosť, podiel R. Analytický charakter komentára / príčiny chýb/.

•**Osobnosť:** Dôraz na celkový dojem z výkonu R, úroveň osobnosti, jeho rešpektovanie celým okolím, uznanie. Prínos R pre celkovú úroveň stretnutia.

•**Témy prediskutované s R:** uplatniť metódu hlavného článku, t.j. nájsť to rozhodujúce, dôležité, čo malo vplyv i na čiastočnú chybovosť. Delegát vychádza pritom z už uvedeného v Správe.... . Zvlášť dôležité sú námety pre zlepšenie do budúcnosti – toto je dôležitý rozmer pohľadu delegáta ako kouča R.

•**Asistent R:** Hodnotenie na základe konkrétnych situácií. V komentári delegáta uvádza nároky na obtiažnosť u každého AR /napr.: mnohé náročné situácie PMH, HMH ..

Záverečný komentár pre delegáta II. LSD a súťaží SsFZ.

Úroveň rozhodovania:

- ⌚ Celkové rozhodcovské pôsobenie – globálny pohľad.
- ⌚ Podiel rozhodcovského tímu na ne/kvalite stretnutia.
- ⌚ Porovnanie minulých výkonov s aktuálnym - konštatácia trendu /rast, stagnácia/.
- ⌚ Odporúčenia rozhodcom, prípadne odborným komisiám SsFZ.

•uvádza:

- ⌚ zhliadnutie videozáznamu,
- ⌚ celkové zvládnutie / výborné.../,
- ⌚ vplyv výkonu rozhodcu na kvalitu stretnutia,
- ⌚ charakteristické rys/y/ výkonu rozhodcu, konštatovanie trendu / rast, stagnácia /,
- ⌚ miera rešpektovania výkonu rozhodcu,
- ⌚ odporúčenia rozhodcom, prípadne KR a iným komisiám.

•neuvádza:

zdravotný stav rozhodcov, cestovanie, rozcvičku , tieto údaje uvádza iba v prípade, ak sú príčinami chybovosti rozhodcov, resp. limitujú výkon rozhodcov a pôsobenie delegáta !

Organizácia:

Pred stretnutím

- ⌚ predzápasová. porada s HU, vedúcim družstiev, hlásateľom, príchod rozhodcov na miesto stretnutia / v prípade oneskoreného príchodu rozhodcov/
- ⌚ pripravenosť hracej plochy šatne,
- ⌚ vybavenie sociálneho zariadenia pre mužstvá a divákov,
- ⌚ činnosť usporiadateľskej služby pred, v priebehu a po stretnutí /odchod hráčov z hr. plochy/ výstroj hráčov
- ⌚ konfrontácia / pri stretnutiach mládeže povinná / a jej výsledky,
- ⌚ pohovor rozhodcu a asistentov o spolupráci,
- ⌚ intenzita rozcvičky rozhodcov / v stretnutiach MR. IV. a V. ligy /
- ⌚ zosúladenie farby dresov

Priebeh stretnutia :

- ⌚ správanie hráčov, funkcionárov, divákov,
- ⌚ výkon členov ÚS,
- ⌚ prípadná zmena kapitánov

Po stretnutí :

- ⌚ odchody hráčov a rozhodcov z HP, štadióna,
- ⌚ stanovisko delegáta k prípadným námietkam kapitánov,
- ⌚ nastavenie hracieho času, ak je v rozpore s časom uvedeným rozhodcom,
- ⌚ kontrola napomínaných a vylúčených hráčov v zápise o stretnutí,
- ⌚ využitie video záznamu v prípade sporných momentov,
- ⌚ akceptovanie hodnotenia delegáta rozhodcami

Poznámka:

Uvedené uvádzať v prípade nedostatkov, resp. chybovosti a ich vplyvu na kvalitu výkonu rozhodcov.

prípadné mimoriadne udalosti / incidenty, rušivé vplyvy / detailne popísať v prílohe.

Delegáti zväzu vo svojej činnosti pred, v priebehu stretnutia a pri vyplňovaní „Správy DZ o priebehu stretnutia“ postupujú v súlade so „Záväznými pokynmi pre rozhodcov a delegátov a členov futbalových klubov“ v rámci SsFZ Banská Bystrica.

Delegát zväzu je do polhodiny od ukončenia stretnutia povinný SMS nahlásiť výsledok na t.č.
0917 234 514.

Delegát zväzu Správ DZ zašle len na adresu zapis@ssfz.sk a rozhodcovi stretnutia Predmet aj prílohu uvádza / súťaž, kolo, kto – s kým bez skratiek / napr. V. liga sk. C, 16. kolo, Detva – Žarnovica,

júl 2012